

Weinig griep gemeld in de kerstvakantie

Een uitgave van: Nationaal Influenza Centrum (NIC): Rotterdam (Erasmus MC), Bilthoven (RIVM); Nederlands instituut voor onderzoek van de gezondheidszorg (Nivel)

Nieuwsbrief
Influenza-
Surveillance
2018-2019

Epidemiologische influenzasituatie in Nederland

Na twee weken van klinische influenza-activiteit boven de epidemische grens van 5,1 patiënten met influenza-achtig ziektebeeld (IAZ) per 10.000 inwoners is de incidentie in week 52 gezakt tot 3,7 patiënten met IAZ per 10.000 inwoners (figuren 1 en 2). Naar alle waarschijnlijkheid hebben de feestdagen en de beperkte openingstijden van huisartspraktijken in de afgelopen week bijgedragen aan deze afname in het aantal meldingen van IAZ, dus mogelijk lag de ware incidentie iets hoger. Er werden nog wel influenzavirussen gedetecteerd in keel- en neusmonsters van een deel van deze patiënten (figuur 3) en in ziekenhuispatiënten (figuren 4 en 6). Huisartsen zien nog steeds relatief veel kinderen van 0 t/m 4 jaar met IAZ (figuur 5).

Influenzavirusdetecties

In week 52 van 2018 werd in de 11 door Nivel-peilstationhuisartsen afgenomen monsters van patiënten met een IAZ 3 keer (27%) een A(H1N1)pdm09 influenzavirus gedetecteerd (figuur 3) en daarnaast 4 keer (36%) een RSV en 2 keer (18%) een rhinovirus. In alle in dit seizoen sinds week 40/2018 door de peilstations afgenomen influenzavirus-positieve monsters van IAZ-patiënten werd 10 keer (77%) een A(H1N1)pdm09 influenzavirus aangetroffen, 2 keer (15%) een A(H3N2) influenzavirus, 1 maal (8%) een influenza B virus van de Yamagata-lijn en nog geen influenza B virus van de Victoria-lijn.

Van de 63 door diagnostische ziekenhuislaboratoria bij het NIC aangemelde influenzavirussen sinds week 40 waren er 56 (89%) van het A-type en 7 (11%) van het B-type (figuur 4). Van de 27 verder getypeerde influenza A-virussen behoorden er 22 (81%) tot het A(H1N1)pdm09-subtype en 5 (19%) tot het A(H3N2)-subtype. In week 52 werden uitsluitend influenza A-virussen aangemeld. Alle tot dusver gekarakteriseerde A(H1N1)pdm09 influenzavirussen behoren tot lijn 6B.1, waartoe ook de vaccinstam A/Michigan/45/2015 behoort. De A(H3N2) influenzavirussen waren genetisch divers, behorende tot de lijnen 3C.2a1b, 3C.2a1 en 3C.2a2.

De diagnostische ziekenhuislaboratoria rapporteren in de virologische weekstaten sinds week 47 hoofdzakelijk detecties van influenzavirus type A (figuur 6).

De situatie elders op het noordelijk halfrond

Door de recente feestdagen zijn veel rapportages nog niet up-to-date. De indruk ontstaat dat de influenza-activiteit elders in **Europa**, in de **Verenigde Staten** en in **Canada** overeenkomt met de verwachtingspatronen voor deze tijd van het jaar, zonder bijzonderheden.

Wereldwijd domineerden aan het einde van 2018 influenza A virussen (95%) onder de meer dan 10.000 geanalyseerde influenzavirussen, waarbij het kleine percentage (5%) influenza B virussen voornamelijk van het zuidelijk halfrond afkomstig was. Net als in Nederland was A(H1N1)pdm09 wereldwijd het meest voorkomende subtype (84%) onder de influenza A virussen. (Bron: [WHO influenza update](#))

Volgens **Nextstrain**, een website die regelmatig een fylogenetische analyse uitvoert van de meest recent publiek gemaakte genetische data voor influenzavirussen, behoorden alle A(H1N1)pdm09 influenzavirussen van de laatste 6 maanden tot genetische lijn 6B.1 waartoe ook de vaccinstam A/Michigan/45/2015 behoort. Daarentegen was de diversiteit van de A(H3N2) influenzavirussen onverminderd groot (Bron: [Nextstrain.org](#), [GISAID.org](#)).

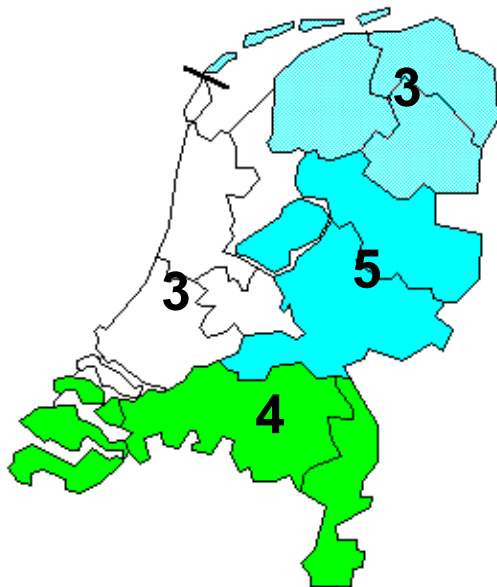

Fig. 1. Aantallen door peilstationhuisartsen geregistreerde influenza-achtige ziektebeelden (IAZ) per 10.000 inwoners per regio in week 52 van 2018 (bron: Nivel, voorlopige gegevens).

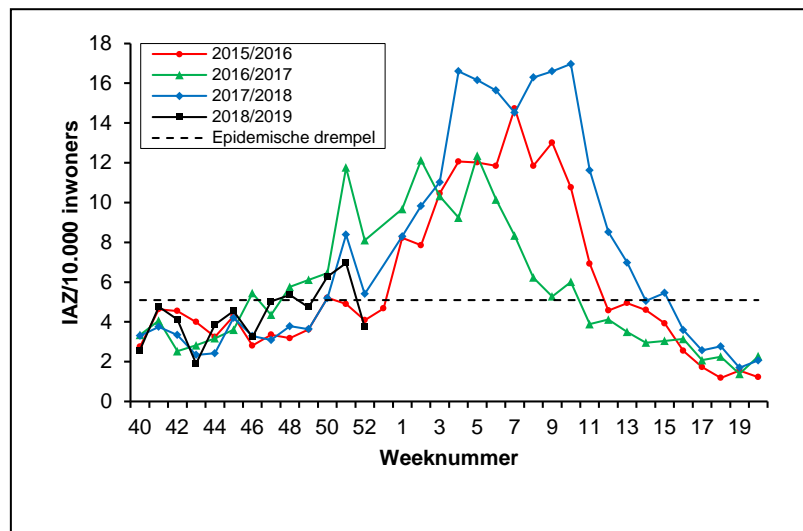

Fig. 2. Aantallen door peilstationhuisartsen geregistreerde patiënten met IAZ in 2015-2019 per week en per 10.000 inwoners (bron: Nivel). De stippellijn geeft de epidemische drempel weer.

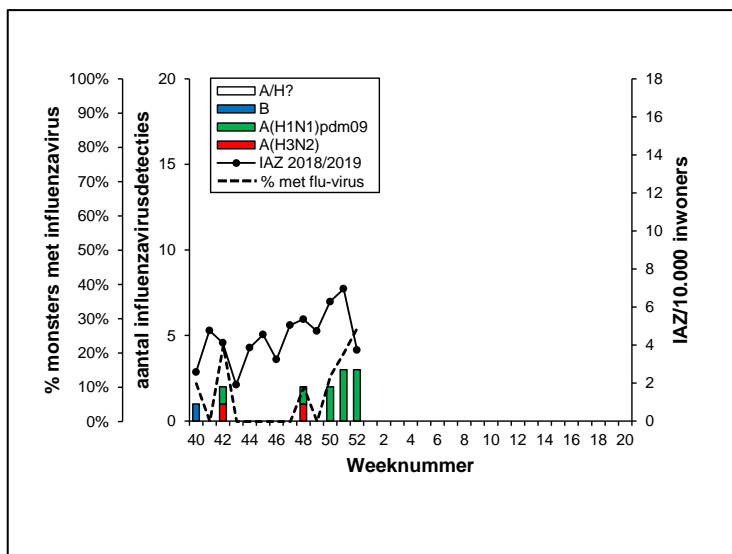

Fig. 3. Aantallen monsters van huisartspatiënten met een IAZ waarin influenza virus is gedetecteerd en het percentage monsters waarin een influenza virus werd aangetroffen (y-assen links), en incidentie van IAZ per week en per 10.000 inwoners (y-as rechts) (bron: resp. RIVM en Nivel).

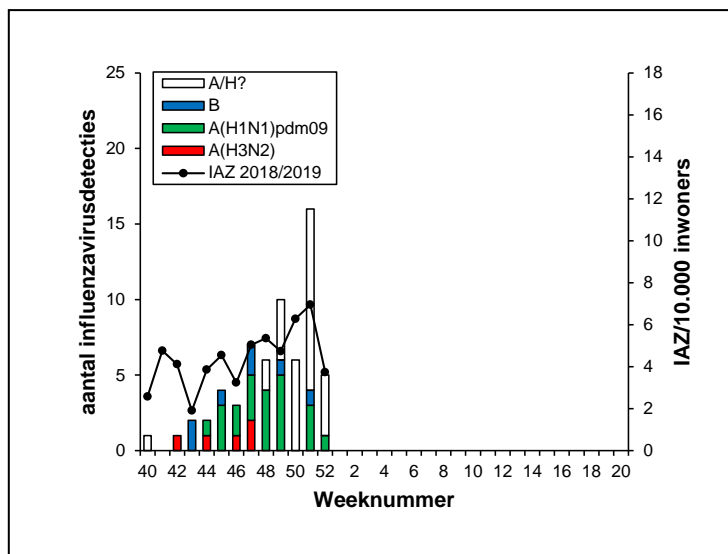

Fig. 4. Aantallen door Erasmus MC gedetecteerde virussen in vanuit diagnostische laboratoria naar Erasmus MC opgestuurde monsters (y-as links) en incidentie van IAZ per week en per 10.000 inwoners (y-as rechts) (bron: resp. EMC en Nivel).

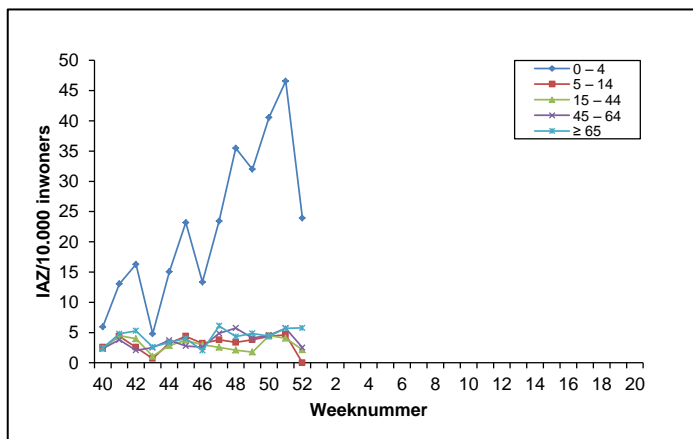

Fig. 5. Leeftijdverdeling van door peilstation-huisartsen geregistreerde patiënten met IAZ per week en per 10.000 inwoners (bron: Nivel).

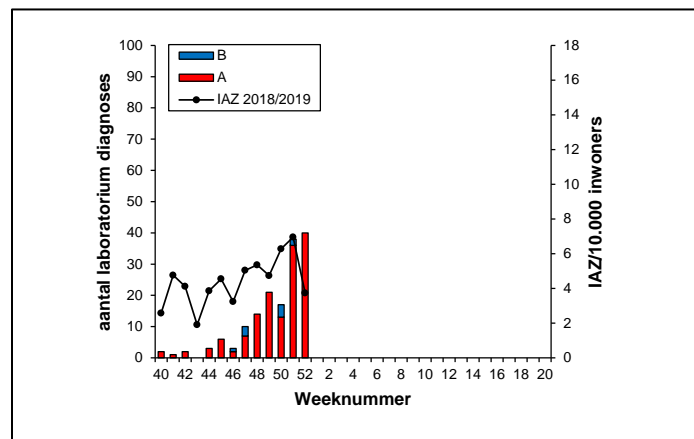

Fig. 6. Aantallen diagnoses van influenzavirus infecties gerapporteerd door de diagnostische laboratoria deelnemend aan de virologische weekstaten (y-as links) en incidentie van IAZ per week en per 10.000 inwoners (y-as rechts). De laatste week is altijd een onderrapportage omdat op moment van data extractie nog niet alle laboratoria hun data hebben gerapporteerd (bron: resp. virologische weekstaten en Nivel).

Samenstelling van het influenzavaccin voor het seizoen 2018/2019

- A/Michigan/45/2015 (H1N1)pdm09-achtig virus;
- A/Singapore/INFIMH-16-0019/2016 (H3N2)-achtig virus;
- B/Colorado/06/2017-achtig virus (B/Victoria/2/87 lijn);
- B/Phuket/3073/2013-achtig virus (B/Yamagata/16/88 lijn)

Voor trivalente vaccins wordt de B-component van de Victoria lijn aanbevolen. In Nederland volgt het Nationaal Programma Grieppreventie voor 2018/2019 het WHO advies voor trivalente vaccins.

Wij wensen iedereen een goed en gezond 2019!

Colofon

Deze Nieuwsbrief komt tot stand door samenwerking van de volgende instanties en personen:

Nivel, Utrecht
 Dr. Gé Donker, huisarts en epidemioloog
 Coördinator peilstations, Nivel Zorgregistraties eerste lijn
 Dr. Mariëtte Hooiveld

NIC: Prof. dr. Marion Koopmans, directeur

Erasmus MC, Rotterdam
 Prof. dr. Ron Fouchier

RIVM, Bilthoven
 Dr. Adam Meijer
 Drs. Marit de Lange
 Dr. Anne Teirlinck

Redactiesecretariaat:
 Maria Silva
 Nationaal Influenza Centrum
 Afdeling Viroscience, Erasmus MC, Postbus 2040,
 3000 CA Rotterdam

De Nieuwsbrief ook op Internet:
<http://www.erasmusmc.nl/viroscience>
<http://www.nivel.nl/griepmonitor>
https://www.rivm.nl/Onderwerpen/G/Griep/Surveillance/Stand_van_zaken_griep

Virologische weekstaten:
<https://www.rivm.nl/virologische-weekstaten>

Nieuwsbrief
 Influenza-Surveillance
 2018-2019